

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- (क) प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)

पूर्णाङ्क :- ५०

(ख) अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Awareness & General Aptitude Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२५ प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - knowledge)					२५ प्रश्न × २ अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क	२ घण्टा १५ मिनेट

द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता

पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक (Practical)	५ प्रश्न × १० अङ्क	१ घण्टा
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	-	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)	-	-

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । तर एकैदिनमा परीक्षा लिइनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षरहरू (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरू (Small letters): a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१०. विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
११. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
१२. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१३. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१४. यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
१५. पाठ्यक्रम लागू मिति : - २०७९/०६/३१

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-
सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग (Part I) :
सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण
(General Awareness and General Aptitude Test)

खण्ड (Section - A) : (१५ प्रश्न× २ अङ्क = ३० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१६ अङ्क)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरु
- 1.2 नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरु)
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरु

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१४ अङ्क)

- 2.1 कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1 कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
 - 2.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरु
 - 2.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 2.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु
 - 2.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरु
 - 2.2.1 निजामती सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरु
 - 2.2.2 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय र अवकाश
 - 2.2.3 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरु
- 2.3 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.4 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरु
- 2.5 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) : महत्व र आवश्यकता
- 2.6 व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.7 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (Section - B) : (१० प्रश्न× २ अङ्क = २० अङ्क)

3. सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test)

- 3.1 **शाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Verbal Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण (direction & distance sense test), तर्क विचार सम्बन्धी (logical reasoning), पंक्तिक्रम (ranking order) आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.2 **संख्यात्मक अभिक्षमता परीक्षण (Numerical Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, मेट्रिक्स, अंकगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, अनुपात, औसत, समय र काम, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.3 **अशाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Non-Verbal/Abstract Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.4 **रुजु गर्ने (Verification test) र फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test):** रुजु गर्ने (Verification test) परीक्षणमा तथ्यांक, संख्या वा शाब्दिक सूचनालाई जाँच गर्ने वा त्रुटी पत्ता लगाउने अथवा समानता वा भिन्नता पत्ता लगाउने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test) मा शाब्दिक र संख्यात्मक फाइलिङ वस्तु वा प्रक्रियालाई वर्णमालाक्रम, संख्यात्मकक्रम वा कालक्रम अनुसार समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।
- 3.5 **निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) र विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test):** निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) परीक्षणमा दिइएको लिखित निर्देशनलाई हुबहु अनुसरण गरी समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test) मा शाब्दिक वा संख्यात्मक वा अशाब्दिक (चित्रात्मक) किसिमका विश्लेषणात्मक तार्किकता सम्बन्धी प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।

भाग (Part II) :-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - Knowledge)

(२५ प्रश्न× २ अङ्क = ५० अङ्क)

1. Video Editing

- 1.1. History of video editing
- 1.1.1. Invention of video editing
- 1.1.2. Concept, Purpose and Ethics of video editing
- 1.1.3. The transition from analogue to digital video and from analogue to digital sound
- 1.2. Principles of video editing
- 1.2.1. Video file features: format (HD, SD), framerates (FPS), NTSC & PAL, frame dimensions
- 1.2.2. Video file size calculation (codecs)
- 1.2.3. Video file types and compression techniques
- 1.3. Types of Video Editing
- 1.3.1. Linear Video Editing
- 1.3.2. Non-linear Video Editing
- 1.3.3. Offline and Online Editing
- 1.3.4. Assemble and Insert

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2. Elements of Video Editing

- 2.1. Shot sizes; Camera Angles; Camera Movements
- 2.2. Visual Effects; Motion Graphics; Titling
- 2.3. Lower Third (Title bar)
- 2.4. Color Correction
- 2.5. Video Editing Guidelines

3. Workflow

- 3.1. Video production stages: Pre-Production, Production, and Post- Production
- 3.2. Import & Export of video files
- 3.3. Timeline management
- 3.4. Rendering; Creating files and folders in different formats; Transferring data
- 3.5. Live Stream to Social Media: Concept, Encoding, Bandwidth requirements, Audio/Video codecs support, Stream health

4. Audio (Sound)

- 4.1. Basic knowledge of sound
- 4.2. Sources and Types of Sound
- 4.3. Sound effects; Sound tracks; Creating sound files and folder
- 4.4. Sound editing & Mixing : Noise reduction, audio enhancing, sound files, equalizing
- 4.5. Audio Formats
- 4.6. Microphones and its uses

5. Basic knowledge of Safety & Security

- 5.1. Electrical safety; Software and hardware safety
- 5.2. Network and Internet Security
- 5.3. Storage data/ Archiving Data
- 5.4. Viruses and bugs; Recovery of deleted files

6. Use of Computer in Video Editing

- 6.1. History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 6.2. Knowledge of Operating System, RAM(Random Access Memory), Processor, Motherboard
- 6.3. Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
- 6.4. Type hard disk: CD, DVD, PATA, SATA, SCSI, SSD, USB flash drives
- 6.5. Software: Definition; Types of Software
- 6.6. Video and Audio Editing Softwares
- 6.7. Concept of File and folder; Type of files and file extensions; File Management
- 6.8. Concept of Multimedia; Uses of Multimedia in video editing

7. नेपालको संसदीय व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी

- 7.1. नेपालमा संसदीय व्यवस्थाको इतिहास
- 7.2. नेपालको संघीय संसद: प्रतिनिधि सभा तथा राष्ट्रिय सभा सम्बन्धी जानकारी
- 7.3. संसदीय समिति तथा तिनका कार्यहरु
- 7.4. संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन र नियमावलीहरु
- 7.5. विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक्स) कारोबार ऐन, २०६३
- 7.6. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
- 7.7. प्रतिलिपि अधिकार ऐन, २०५९

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	खण्ड	विषयबस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या × अङ्क
I	(A)	सामान्य ज्ञान (General Awareness)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	३०	१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३०
	(B)	सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test)		२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
II	-	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based -knowledge)		५०	२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५०

प्रथम पत्रको **भाग (Part II)** सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based -knowledge) को पाठ्यक्रमका एकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छ ।

पाठ्यक्रमका एकाइ	1	2	3	4	5	6	7
प्रश्न संख्या	5	4	4	2	2	4	4

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job -knowledge)

खण्ड (Section) (A) :- ५० अङ्क

1. Video Editing

- 1.1. History of video editing
 - 1.1.1. Invention of video editing
 - 1.1.2. Concept, Purpose and Ethics of video editing
 - 1.1.3. The transition from analogue to digital video and from analogue to digital sound
- 1.2. Principles of video editing
 - 1.2.1. Video file features: format (HD, SD), framerates (FPS), NTSC & PAL, frame dimensions
 - 1.2.2. Video file size calculation (codecs)
 - 1.2.3. Video file types and compression techniques
- 1.3. Types of Video Editing
 - 1.3.1. Linear Video Editing
 - 1.3.2. Non-linear Video Editing
 - 1.3.3. Offline and Online Editing
 - 1.3.4. Assemble and Insert

2. Elements of Video Editing

- 2.1. Shot sizes; Camera Angles; Camera Movements
- 2.2. Visual Effects; Motion Graphics; Titling
- 2.3. Lower Third (Title bar)
- 2.4. Color Correction
- 2.5. Video Editing Guidelines

3. Workflow

- 3.1. Video production stages: Pre-Production, Production, and Post- Production
- 3.2. Import & Export of video files
- 3.3. Timeline management
- 3.4. Rendering; Creating files and folders in different formats; Transferring data
- 3.5. Live Stream to Social Media: Concept, Encoding, Bandwidth requirements, Audio/Video codecs support, Stream health

खण्ड (Section) (B) :- ५० अङ्क

4. Audio (Sound)

- 4.1. Basic knowledge of sound
- 4.2. Sources and Types of Sound
- 4.3. Sound effects; Sound tracks; Creating sound files and folder
- 4.4. Sound editing & Mixing : Noise reduction, audio enhancing, sound files, equalizing
- 4.5. Audio Formats
- 4.6. Microphones and its uses

5. Basic knowledge of Safety & Security

- 5.1. Electrical safety; Software and hardware safety
- 5.2. Network and Internet Security

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, म्यासेज सञ्चालक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.3. Storage data/ Archiving Data
- 5.4. Viruses and bugs; Recovery of deleted files

6. Use of Computer in Video Editing

- 6.1. History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 6.2. Knowledge of Operating System, RAM (Random Access Memory), Processor, Motherboard
- 6.3. Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
- 6.4. Type hard disk: CD, DVD, PATA, SATA, SCSI, SSD, USB flash drives
- 6.5. Software: Definition; Types of Software
- 6.6.
- 6.7. Video and Audio Editing Softwares
- 6.8. Concept of File and folder; Type of files and file extensions; File Management
- 6.9. Concept of Multimedia; Uses of Multimedia in video editing

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
पत्र	विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based-Knowledge)	(A)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०
		(B)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

1. Elements of Video Editing

- 1.1. Shot sizes; Camera Angles; Camera Movements
- 1.2. Visual Effects; Motion Graphics; Titling
- 1.3. Lower Third (Title bar)
- 1.4. Color Correction
- 1.5. Video Editing Guidelines

2. Workflow

- 2.1. Video production stages: Pre-Production, Production, and Post- Production
- 2.2. Import & Export of video files
- 2.3. Timeline management
- 2.4. Rendering; Creating files and folders in different formats; Transferring data
- 2.5. Live Stream to Social Media: Concept, Encoding, Bandwidth requirements, Audio/Video codecs support, Stream health